

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szombaton.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . . . 4 frt. | Félévre . . . 2 frt.

Az „Erdélyi Gazda“ előfizetőinek a „Méhészeti Közlöny“ is megküldetik ingyen.

Az erdélyi gazdasági egylet tagjai a „Méhészeti Közlöny“-nyel együtt ingyen kapják.

Az erdélyrészi méhészegylet tagjai egész évre 3 frt, félévre 1 frt 50 krral fizethetnek elő.

Külön a „Méhészeti Közlöny“-re előfizetni nem lehet.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

KOLOZSVÁRT, BELKÖZÉP-UTCZA 11. SZÁM.

Ide intézendők úgy a lap szellemi részét illető közlemények és hirdetések, valamint az előfizetések és hirdetési penzek is.

Hirdetések és melléletek a legolcsóbb árak mellett vétetnek fel.

Kéziratok nem adnak vissza.

TARTALOM.

Baromfitenyésztés-ügyünk

Hazai tapasztalatok a műtrágyázási kísérletek után. —é—től.

Az erdélyi köszénbányászat. László Józseftől

Adatok az „Erd. Gazda“ szerkesztéséhez. Szakáts Pétertől.

Kormányintézkedések.

Körlevél a szőlő fekete rothadása ügyében. — Az országos gyümölcsészet és kertészet.

Szakirodalom.

Könyvismertetés, a gazdát érdeklő hasznos és káros álatokról

Kérdések és feleletek.

Felelet. Hernyószedő olló. Szentgyörgyi Lajostól.

Vegyes közlemények.

Az újja szervezendő erdélyi pincze-egylet — A tyukok tojásevési hajlama ellen. — A korán fakadó gyümölcsfáknak a fagytól való megóvása. — Az elhullott állati testek. — Jó bőrkenőcs.

Piaczi értesítő.

Szerkesztői üzenetek.

Baromfitenyésztés-ügyünk

Hazánk baromfitenyésztésének emelése érdekében a földmívelési minster véleménynyilvánításra kérte fel az erdélyi gazdasági egyletet, mely ez iránti nézeteit az alábbi fölterjesztésben foglalta össze, melyet — általános érdekű lévén — egész terjedelmében közlünk, a mint következik:

Nagyméltóságú minster ur!

Kegyelmes urunk!

Nagyméltóságod 1890 évi szeptember 2-án 48,174. sz. a. leiratával Grubiczy Géyzának a baromfitenyésztés és kereskedelem előmozdítása tárgyában benyújtott előterjesztését azzal volt kegyes leküldeni, hogy arra vonatkozó nézeteinket előadjuk.

Igazgató-választmányunk a fenti tárgyban felkért ad hoc bizottság véleményének számításba vételével a következőkben állapodott meg:

1. Az erdélyi gazd. egylet hálás köszönetét tolmácsolja Nagyméltóságodnak azon bölcs elhatározásáért, hogy az erdélyi részeken is nagyon fontos szerepre hivatott baromfitenyésztés és kereskedelem előmozdítását munkaprogrammja felvenni méltóztatott.

2. Minthogy a szóban forgó ügyben csak az adott viszonyok tekintetbe vételével; részletesen kidolgozott és rendszeresen keresztül vitt programmal, a nép és a nép előljáróinak — bíró, pap, tanító — felvilágosításával, buzdításával, segélyezésével; a hiányok, akadályok kikutatásával és elhárításával lehet egyáltalán eredményt elérni és baromfitenyésztésünket a felvirágzás feltételeivel ellátni: igazgató-választmányunk is tisztelettel kéri Nagyméltóság-

godat, hogy mindezen teendők végzésére külön szakembereket megbízni méltóztatassék.

Azonban midőn ezt kéri, nem mulaszthatja el választmányunk megragadni az alkalmat arra, hogy kérje Nagyméltóságodat, miszerint állattenyésztésünk valamennyi ágának javára „állattenyésztési felügyelőket“ méltóztatassék kinevezni, kiknek feladata lenne a baromfi tenyésztés is. Ha a szőlőszet és borászat, ha a selyemtermelés ilyen, az életben forgolódó, a termelőkkel érintkező, a viszonyokat tanulmányozó szakemberek alkalmazását megérdemelte és hasznosnak bizonyította, bizonyára megérdemli és meghálálja az állattenyésztés is.

3. Választmányunk első és legszükségesebb teendőnek tartja, hogy népünk az okszerű baromfitenyésztés alapelveivel oktatás és példaadással megösmertessék, hogy lássa, miszerint helyesebb eljárással a meglevő anyag s egyáltalán a baromfitenyésztés szerény viszonyok között s egyszerű elbánás mellett is szépen jövedelmezhet. Ez okból első sorban a népies baromfitenyésztés emelésére alkalmas helyeken — még pedig a gazdasági tanintézetknél és földmives-iskoláknál, továbbá más, kivált a vasutvonalak mentén fekvő jelentős vidéki városokban — minta-baromfitenyésztések felállítását, illetőleg az arra alkalmas magán tenyésztéseknek segélyezését ajánlja. Együttal azonban tisztelettel kéri választmányunk Nagyméltóságodat, kegyeskedjék magáévá tenni abbeli jól megfontolt nézetünket, hogy a felállítandó mintatenyésztéseknek mindenekelőtt a meglevő baromfi-féleségek tanulmányozását, javítását kellene feladatul kitűzni. Csak másodsorban lenne megengedhető és elrendelendő, hogy szakembereink által ajánlt idegen fajtákkal experimentáljanak és ezeket hazai anyagunkkal összehasonlítva tanulmányozzák.

3. Minthogy népünk zöme — legalább nálunk — korántsincs megérve arra, hogy idegen — kétségbevonhatatlanul kultiváltabb és ezért csak kultiváltabb viszonyok között előnnyel terjeszthető — idegen fajtákkal, akár csak keresztezés céljából is experimentáljon: tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy — legalább az erdélyi részeken — egyelőre semmiféle idegen fajtájú baromfinak a nép között való elterjesztését ne segélyezze. Ezt, minden más-tól eltekintve, azon egyszerű alapon vagyunk hátrakérni, mivel ielkiismeretes baromfi-tenyésztőktől tudjuk, hogy okszerű tartás mellett közönséges anyagunk a legtöbb idegen fajtájúval versenyezni képes.

Majd, ha az okszerű baromfitenyésztés alapjaival népünk megösmertedett és ha a baromfitenyésztés ma tényleg meglevő akadályai elhárítottak, meglehet kezdeni az idegen fajtákkal való keresztezést, illetőleg azok tiszta vérben való tenyésztését azon vidékeken, melyeket az állattenyésztési felügyelők alkalmassáknak megösmertettek s hol a talajt kellőleg elkészítették, azokkal a fajtákkal, melyek nekünk valóknak fognak majd bizonyulni.

4. Tapasztalásból tudva, milyen könnyelműen terjeszti népünk — még a kaputos tenyésztők is — a ragadós baromfi-betegségek fertőző anyagát és hogy mennyire nincs tájékozva ezen betegségek természete s a szükséges óvó intézkedések és gyógyító eljárások felől, mi is tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy az állami és hatósági állatorvosok kötelességévé tegye áldásos működésüket ezen irányban is kiterjeszteni.

5. A baromfi- és tojáskereskedelem előmozdítása szempontjából választmányunk egyelőre s általánosságban a vasuti szállítás gyorsabbá és olcsóbbá tételének szükségességére bátorodik Nagyméltóságod figyelmét felhívni. A részletes és vidékenként bizonyára más-más irányban való teendők megbeszélését, az állattenyésztési felügyelők ezen ügyben teendő tanulmánya, illetőleg jelentése utánra óhajtja választmányunk elhalasztani.

Kelt az erdélyi gazdasági egylet igazgató-választmányának Kolozsvárt 1891. évi január hó 14-én tartott üléséből.

Nagyméltóságodnak

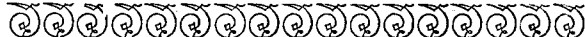
alázatos szolgái

Szabó József s. k.

egyleti elnök.

Szakáts Péter s. k.

egyleti titkár.

Hazai tapasztalatok a műtrágyázási kísérletek után.

Eddig annyit tudtunk a műtrágyázási kísérleteket illetőleg, hogy: a) nálunk csak ritka helyen alkalmaztatnak, külföldön azonban használatuk már közönségesé vált; b) hogy nálunk a beszerzési források is alig ismeretesek; c) hogy áruk a hatékonyabb műtrágyáknak magas; d) hogy nálunk csak kevés gyártatik még, pl. a csontliszt, ammoniaksó; e) hogy csak némely növényeknél fizeti ki magát és nem minden talajon jövedelmes stb.

Manapság már ismereteink e tárgy körül

tisztultak s az eddig megejtett hazai kísérletek *biztos zsinórmértékül* szolgálhatnak a gazdaközönségnek. Némely régebbi ferde állítások elavultak s helyökbe új, biztosabb alapokon állók merültek fel.

Ami az egyes műtrágyákat illeti, nálunk a *vilvacas, légenyes* trágyáknak van jövőjük. És pedig, a szuperfoszfátoknak, az erjesztett s gözölt csontlisztnek, a Thomassalaknak, a chilisalétronnak s ammoniaksóknak. A kálisók homok- és lápföldeken még nincsenek eléggé kipróbálva mi nálunk.

Sikerrel trágyáznak *czukor- és takarmányrépa, buza, árpa, rozs, tengeri alú*. Néhol repace alá. Zab alá nem szoktak.

Dohány, komló, hüvelyesek, fonálnövények alá műtrágyákat nálunk nem alkalmazunk. Csak újabban történnek kísérletek a dohányra nézve, kipróbálandó a szuperfoszfát hatását. A takarmánynövények felültrágyázása *gipszszel* már általánosabb, egyszerűbb, olcsóbb; könnyebben is kivihető, mivel gipsz van elég az országban s viszonylag elég olcsón is juthatnak hozzá a gazdák. Néhol a költség holdanként csak 1—2 frt. Néhol ugyan nem mutatott a gipsz szembetünő eredményt, mégis kár, hogy nem alkalmazza minden gazda, legalább próbálná ki mindenik a saját földjein. A risico csekély. A ki luczernát, lóhert, baltaczimet, vagy bükkönnyt termel, megérdemelné, hogy gipszesse is. Kivált a három előbbi takarmánynövény ápolására *több gondot kellene fordítanunk*, mint eddig tettük, tudva azt, hogy azokat éveken keresztül akarjuk használni. Kevés gazda hordat még azokra trágyát (gipszet); — pedig rajtok a termést biztosítani, tartósságukat nevelni — nagyon is érdekünkben áll. A gipsz jó trágyapótszer. Különbö a többi, drágább műtrágyákról is azt mondhatjuk, hogy pótszerek; mert kinek istállótrágyája van még elég, az úgy is ritkán gondol egyéb trágyaféle beszerzésére, habár az ilyen gazdáknak is tanácsolható az istállótrágya *javitása* olcsóbb-féle csonttrágyákkal, mint a hogy ezt helyesen cselekszik is némely uradalmakban, hol az évenként bevásárolt csontlisztet rászórják a trágyadombra.

Ha azt akarjuk, hogy a műtrágya kifizesse magát s azonfölül jövedelmet is hajtson: akkor olyan *sovány* földekre szórjuk el, melyek trágya nélkül már csak rossz termést nyujtanának.

Ilyen helyeken pótolni fogja az, az istállótrágyát s termést biztosít számunkra. Egyebütt, termékeny jó talajban hatása (mennyiségileg) nem oly szembetünő.

Holdanként a műtrágyák a termést 4—5 mázsával fokozzák (a magtermésnél), hazai adatok szerint. Répánál 40—60 mázsával

Különösnek látszik, hogy a sörépa-termesztők nem karolják fel a műtrágyákat.

Nagy lendületet adna a csontlisztgyártásnak, ha egyedül a *buza alá* alkalmaznák is s ezt ott mindenütt indokolt végrehajtani, hol a termés már alászállt, vagy a minőség megapadt. Féltő, nehogy a magyar buza jó hirneve csökkenjen. Ezt meggátolni a közérdek is kívánja s az eszélyes gazda nem mulasztja el.

Istállótrágya = légenytrágya, így tartjuk; tehát csontliszt is kell hozzá.

Hol a talaj nagyon sovány, illetőleg a vetés nagyon *gyenge lábón áll*, alkalmazandó 50—100 kiló chilisalétronnak (vagy ammoniaksó). A chilisalétronnak gyorsabban hat, mint az utóbbi s

azért tavaszkor a már fejlődő vetéseken is alkalmaznak. Minden műtrágya homokkal (földdel) keverendő és szélesendes időben, egyformán szórandó el.

Kövér talajon, megdőlés ellen szuperfoszfát vagy mésztrágya alkalmazandó.

Nedves, tőzeges talajon Thomassalak, vagy mész, vagy gipsz próbálandó.

A legtöbb esetben a chilisalétronnak, szuperfoszfáttal együttesen adta a legnagyobb eredményt, pl. ilyen mennyiségben: 50 kg. chilisalétronnak és 100 kg. szuperfoszfát; vagy erősebb trágyázás mellett 50%-al több mindegyikből.

Többen a műtrágyák előnyére írják azt is, hogy nem kell úgy betartani a rendes vetésforgót. Nagyon természetes dolog, hogy kiélt, sovány földben csak ügarlás s bizonyos megválogatott előnővényekkel (lóherfélék, takarmánynövények) biztosíthatunk magunknak sikert. Vagy pedig kényszerítve vagyunk igen igénytelen növényeket termelni, melyek nem kívánnak a talajban annyi kész tápszert, sőt maguk is képesek a talajból tápanyagokat feloldani (zab, pillangósak).

Buzatermelő gazda! adj jobb trágyát a földednek s ha nincs elég — a földedet ne koplaltasd, mert az a te legjobb takaréktárad; — hanem vásárolj olcsón trágyát. Olcsón veszed, ha jót veszel, de még olcsóbban jutsz hozzá, ha magad gyűjtöd s magad készítesz belőle (szuperfoszfátot) alkalmas trágyát.

—é—

Az erdélyi köszénbányászat.

Az új bányatörvény-javaslat egyik szakasza azt állítja, hogy Erdélyben a szabadkutatási rendszer a köszénbányászat fejlődését nagy mérvben elősegítette. Azok, a kik az erdélyi bányászatot ösmerik és ennek fejlődését figyelemmel kísérték, épen az ellenkezőről győződtek meg.

A szabadkutatási rendszer előnyt nyujt egyes bányautazóknak, kik — mint mondani szokták — bányák, helyesebben, kutatások eladásában utaznak.

Vannak Erdélyben emberek, kik hosszas időn át a kutatások bejelentéséből élnek. Ezen bányakereskedők szövetkeznek külföldi bankárok utazóival, ügynökeivel. A hazafi lefoglalja zártkutatmányokkal mindazon területeket, hol köszén van. (Százakra megyen Erdélyben az ilyen zártkutatmányok száma.)

A bankár fizeti a hazafit, a külföldi utazót és az évi kutatási illetéket.

Lefoglalják a köszénterületet, de nem azért, hogy bányászatot létesítsenek, hanem azért: hogy a zártkutatmányokat egy más töképezésnek százezerekért eladhassák.

Mivel olyan embert, ki csakis az értéknélküli kutatási engedélyekért százezereket fizessen, nem találnak: azért a lefoglalt kutatási terület évtizedeken át parlagon hever.

A kutatási engedély által a versenyből — bányászatot nyitani és folytatni — minden komoly vállalkozó ki van zárva. E miatt a köszénbányászat fejlődése — a szó szoros értelmében — lehetlenné van téve.

Sok hazafi, ugyszintén külföldi vállalkozó volna, kik mérsékelt árak mellett pénzüket a köszénbányászat feltárására és lefejtésére for-

dítanák, de a kutatással üzérkedőknek nagy követelése visszariasztja őket.

A kutatási rendszer megszüntével a köszén a földbirtokos tulajdonát képezné. Mind-egyik földbirtokos — kinek köszéne van, de nincs tőkéje arra, hogy bányászatot folytasson, — keresni és találni fog vállalkozót, ki mérsékelt feltételek mellett hajlandó lesz a köszénbányászat üzemét megkezdeni és így a bányászatot kifejleszteni.

A kutatási engedélyvel bíró üzérkedő, — ki semmit sem kockáztat — a vállalkozótól, mint említve volt, az értéknélküli kutatásokért, melyek által a versenytérről mindenkit leszorított, százezereket kér. A földbirtokos a vállalkozónak azt mondaná: rendezd be a bányászatot és majd a rendes üzemi viszonyok között, midőn a köszén értékesítheted, fizess nekem minden tonna termelt köszén után 10, 20, 30 krajczárt, vagyis annyit, a mennyit a kiegyezés fog meghatározni.

Bizonyos, hogy a vállalkozó örömmel elfogadja az utóbbi ajánlatot, mert a vállalat nem sikerülése esetében csakis a beruházási tőkét kockáztatja, melynek egy részét az eladandó üzemi eszközökből és épületekből visszakaphatja; a kutatások megvételének nagy ára pedig örökre el lenne veszve.

Ebből látható, hogy a kutatási rendszer a köszénbányászat fejlődését nagyban hátráltatja. A földbirtokosi tulajdonjog pedig azt nagy mérvben elősegíthetné és semmi esetre sem lenne annak hátrányára.

László József.

A d a t o k

az Erdélyi Gazdasági Egylet által fennállása óta kiadott folyóiratoknak és „Erdélyi Gazda“ című szaklapjának szerkesztéséhez.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet megalakult 1854-ben, február 26-án.

Első irodalmi kiadványa: „Az Erdélyi Gazdasági Egylet évlapjai“ czimen 1855-ben látott napvilágot s az egylet első (1855—1856.) évi működését (részletezve) foglalja magában.

Nagy Ferencz egyleti titkár betegsége miatt szerkesztette: *Jakab Elek* e. tag, helyettes titkár, elnöki fölkérés folytán.

Az ugyan e czimen kiadott évkönyvet, mely az egyletnek 1855. évi munkásságát tartalmazza, szerkesztette: *Nagy Ferencz* e. titkár.

1856. szeptember havában „Az Erdélyi Gazdasági Egylet havi füzetei“ czimen havi folyóirat indított, mely időtől kezdve 1859. február végéig szerkesztette: *Finály Henrik* e. titkár.

1859. évtől kezdve ismét évkönyv adatott ki: „Az Erdélyi Gazdasági Egylet évlapjai“ czimen s ugyancsak *Finály Henrik* egyleti titkár szerkesztette 1859. végéig.

Változatlanul fentartatott 1867. jun. 3-ig.

1860—64 végéig szerkesztette: *Nagy János* e. titkár.

1865—67. jun. 3-ig szerkesztette: *Aschermann Ferencz* e. titkár.

Attól fogva 1869. ápril 15-ig a könyvtárban semmi egyleti kiadvány nem létezik.

1869. április 15-én indult meg az

„Erdélyi Gazda“,

mely azóta évről-évre szakadatlanul kiadott és jelenleg is fenntartatik.

Szerkesztették:

Az	1869-iki évf.	Timár Károly egyl. titkár és Szabó Sámuel felelősséggel.
„	1870 „ „	Farkas Albert e. tkr. és Szabó Sámuel felelősséggel.
„	1871 „ „	Gamauf Vilmos e. titkár és Szabó Sámuel felelősséggel.
„	1872 „ „	Gamauf Vilmos felelősséggel.
„	1873 „ „	Gamauf Vilmos felelősséggel és Vörös Sándor felelősséggel, aki különben is ezen egész éven át a lapnak főmunkatársa volt.
„	1874—1877 „ „	Gamauf Vilmos felelősséggel és
„	1878 „ „	Gamauf Vilmos és Szabó Sámuel felelősséggel.
„	1879—1889 „ „	Gamauf Vilmos felelősséggel.
„	1890 „ „	Gamauf Vilmos, Bodor László és Szakáts Péter felelősséggel.

Összeállította Kolozsvárt, 1890. december 20.

Szakáts Péter,

YYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYY

Kormányintézkedések.

Kürlevél a szőlő fekete rothadás-ügyében. Az utolsó két-három év folytán Franciaország szőlőiben sok helyen viszonylag tetemes pusztításokat okozott a fekete rothadás (black-rot) néven ismert újabb szőlőbetegség.

Nehogy az eddig évenként történt amerikai vessző behozatallal esetleg behurcolható ezen újabb betegség által hazai szőlőink is inficiáltassanak: az országos filloxera-bizottság meghallgatásával elhatározott, hogy az amerikai szőlővesszők behozatala egyelőre 1 évre mellőztessék.

Mindamellott, nem lévén kizárva a lehetősége annak, hogy ezen káros élősdik az országba már is behurcoltatott, oly czélből, hogy annak netaláni fellépése azonnal megállapíttassék és ellene a szükséges rendszabályok haladéknélkül foganatba vétethessenek: utasítottam összes szakközveimet, hogy annak idején — különösen azon vidékeken, hol az utóbbi években nagyobb mérvű amerikai szőlőtelepítések történtek, — gondos figyelemmel kísérjék ezen ültetvényeket és ha a betegség jelenlétére valló gyanus tüneteket észlelnének: erről hozzám azonnal jelentést tegyenek.

Mint hogy azonban az állami szakközvegek — az e czélra alkalmas, aránylag rövid időszak alatt alig képesek az összes szőlőket bejárni és ebből a szempontból megvizsgálni: kívánatosnak tartom, hogy maguk az érdekelt községek és szőlősgazdák is figyelemmel kísérjék szőlőiket és ha a black-rot betegség jelenlétére valló gyanus tüneteket észlelnének, azt azonnal jelentésük be.

Hogy erre képesek legyenek: szükséges az illetőket tájékoztatni a betegség természete fölől; és e czélből a mellékelt ismertetést dolgoztattam ki, a melyben röviden felsoroltatnak

azon főbb ismertető jelek, a melyekből a betegség jelenlétére lehet következtetést vonni.

Ezen ismertetést azzal a felhívással küldöm meg az egyesületnek, hogy azt saját hatáskörében lehető kiterjedt módon közzétéve*, az érdekelteket a fentiek értelmében való eljárásra szólítsa fel és őket — jól felfogott saját érdekekre való utalással — szólóik állapotának éber megfigyelésére és az esetleg észlelendő gyanus tüneteknek haladéknélküli bejelentésére buzdítsa.

Budapesten, 1891. január 7-én.

Bethlen, s. k.

Az országos gyümölcsészet és kertészet szakszerű vetését életbe léptetni kívánván, Molnár Istvánt, a budapesti vinczellériskola igazgatóját, mint ministeri biztost, ezen ügyek szakszerű ellátásával egyidejűleg megbízom.

Ezen megbízatás csak az első lépés azon munkaprogramm megvalósításához, a melyet a gyümölcsészet és kertészet emelése és a kertészeti termények hasznosítása tekintetében magam elé tűztem.

Mint hogy pedig daczára a rendelkezéseimre álló szerény anyagi eszközöknek, még a f. év folyamán több irányban intézkedni szándékozom, félhívom a gazdasági egyesületet, hogy a nevezett megbízottamat, ezen kiküldetésében hazafias támogatásban részesítse.

Budapest, 1891. évi február hó 3-án.

Bethlen, s. k.

Szakirodalom.**Könyvismertetés.**

A gazdát érdeklő káros és hasznos állatokról. Irta dr. Szaniszló Albert. Kolozsvár. Az erdélyi gazdasági egyesület irodalmi szakszervejete kiadása harmadik évfolyamának 3-ik füzeté. Ára 25 kr. Általánosan ismeretes az a nemes törekvés, a melyet az erdélyi gazdasági egyesület könyvkiadó vállalata maga elé tűzött az által, hogy a gazdasági ismereteket olcsó kis füzetek alakjában terjeszti. A fentebbi czimen legutóbb kiadott füzetkével is hasznos szolgálatot teljesített. Írója: dr. Szaniszló Albert a kiszabott szűk téren (31 oldal) népies, könnyen érthető modorban ismerteti a hasznos, káros és élősködő állatok közül azokat, a melyek a gazdának legjobb barátai, valamint a melyek leggyakoribb ellenségei. Megemlékezik a cserebogárról, a földi- vagy vetési hernyókról, a lötétüről, a gyümölcsfák hernyóiról, a zöld hernyóról és annak lepkeiről, a hamuférgekről, a filloxeráról, a kergeségről, a borsókáról, a mételről, a szörféregéről, a juh-böglyről; a hasznos állatok közül azokról, a melyek a gazdának kárt okozó állatokat pusztítják s a madarak közül kivált azokat sorolja fel, a melyek a rovarok és hernyók pusztításai által tűnnek ki. Végre egy oldalon, befejezőképp, általánosságban megemlékezik a rovarokról és megismerteti azok alkotását és átalakulását. Szaniszló füzetében kerüli azon védekezési módok tárgyalását, a melyek kétes eredményűek és csupán azokat vette fel, a melyeknek a gyakorlat hasznát láthatja. A füzetkét olvasóinknak meleg figyelmébe ajánljuk.

* Alkalmas időben közölni fogjuk. Szerk.

Kérdések és feleletek.

Felelet. *Hernyó szedő olló* czimen lapunk 6. számában közölt kérdésre még a következő felelet érkezett be:

Az erdélyi gazdasági egyesület kertészeti szakszervejete által már 1889-ben az „Erdélyi Gazda” 8-ik számában és a többi helyi lapokban is „elismeréssel hirdetett” hernyózó eszközt (nem pedig ollót), a mely oltógaly szedésére is igen alkalmas és valóban unicumnak mondható, Kolozsvárt Tóth József asztalos-mester, mint az eszköz föltalálója, készíti. Ára e készüléknek (mely könnyen utána is csináltatható), a szerint, a mint hosszabb vagy rövidebb: 1 frt 20, 1 frt 80 és 2 frt 40 kr., mert van 2, 3 sőt 4 méteres is. Mint kipróbált legalkalmasabbat mi a 3 méteresest ajánljuk s a közvetítést is szíves készséggel eszközöljük.

Kolozsvár, 1891. febr. 10.

Szentgyörgyi Lajos,
kertész szaksz. elnök.

Vegyes közlemények.

— **Az ujjászervezendő erdélyi pinczeegylet** ügyében értekezletet hívott össze idős *gr. Teleky Domokos* v. biz. elnök e hó 10-én délután 4 órára az erd. gazd. egyesület irodájába. E bizalmas értekezleten sokan jelentek meg a régi és új pinczeegyleti alapító és vezérferfiak közül. Miután *id. gr. Teleky Domokos* betegség miatt gátolva volt a megjelenésben, a gyűlés elnökévé *br. Jósika Gábor*, jegyzővé *Szakáts Péter* gazd. egyl. titkár kértettek fel. Az értekezlet örvendetes tudomásul vétén a nagyméltóságú földmivelésügyi miniszternek *gr. Bánffy György* által előadott azon ígérését, hogy az új egyesület megalakulása után annak részvényeiből 20,000 frt értékűt megvásárol s ezenkívül egy alkalmazandó pinczemester, illetve borászati vándortanító díjazását is évi 1200 frttal kilátásba helyezte, — egyuttal elhatározta, hogy ebből kifolyólag a miniszterhez köszönő-irat intéztessék. Az értekezleten folyt érdekes eszmecserében élénk részt vettek indítványaikkal és hozzászólásaikkal *br. Jósika Gábor*, *gr. Bánffy György*, *Gyarmathy Miklós*, *Miksa Imre*, *Bartha Miklós*, *Sipos Gábor*, *Betegh Sándor*, *gr. Bethlen Bálint*, *Szakáts Péter*. Az értekezlet határozatképpen kimondotta az erdélyi pinczeegylet újból való megalakulását. A régi pinczeegyleti részvényesek által jegyeztetett 333 drb részvény; az értekezleten pedig 101 részvényre történt aláírás, melyek által az új pinczeegylet jövője már biztosítottnak tekinthető. A szövetkezet ügyeinek előleges vezetésére *id. gróf Teleky Domokos* elnöklete alatt kiküldettek mint bizottsági tagok: *Bartha Miklós*, *Br. Jósika Gábor*, *Korbuly Bogdán*, *Miksa Imre*, *Velics Ödön*, *gr. Bethlen Bálint*, *Sigmond Dezső*, *Gyarmathy Miklós*, *Weisz József*.

— **A tyukok tojásevési hajlama ellen** sokféle szert és módot ajánlottak már, de úgy látszik, egyik sem elégítette ki a tyuk-tenyésztőket, mert minduntalan újabb és újabb módokat és szereket hoznak javaslatba. *Dr. Baldamus* szerint a tyukok e rossz tulajdonságának eredete abban rejlik, hogy a fészkekben törött vagy fejlődetlen tojásokat találnak, vagy ismét sokszor a tojáshéjak nagy darabokban adatnak nekik, melyekben még egy kis lágyszőr rész is maradt. E bajon akkép lehet segíteni, illetőleg a hajlamuknak elejét venni, ha a tojásfészket akkép készítjük, hogy a tojás a fészkek alatt levő tartóba guruljon, mely tartónak felső nyílása csak akkora legyen, hogy a tojás épen átférjen rajta. Ajánlatos továbbá a tojást helyre készíteni, mint hogy tapasztalásból ismeretes, hogy az ilyen helyeket a tyukok tojás után rögtön el szokták hagyni. Sokszor használ az is, ha az ily fulánk tyukokat több napon át sötét

helyre zárjuk, ha pedig ez sem használna, legjobb akkor a tojásevő tyukot levágni.

A korán fakadó gyümölcsfáknak a fagytól való megóvása. Igen egyszerű szert ajánl erre egy rajnai földbirtokos, melyet ő, mint állítja, mindig sikerrel alkalmazott. Ő ugyanis, ha a fák nagyon korán kezdenek kihajtani, a fa körül felássza a földet, s a fa nagyságához vagy egyéb körülményekhez képest egy vagy több kosár jeget önt a gödörbe, s aztán ismét beborítja azt a kiásott földdel. Az így betakart jég csak lassan olvad el, s a lehűtés által a fa tenyésztését akadályozza. A szükséges jeget mindenki könnyen beszerezheti magának télen s könnyen el is tarthatja ez ideig. E célra egy kis faalkotmányt kell készítenünk kettős deszkafallal; a falak közt 8—10 centiméter tér legyen, melyet mohhal jól kitömünk. De használhatni két egymásba helyezett faladát is, melyeket belül jéggel töltünk meg, kívülről pedig szalmával fedünk be, oly vastagon, hogy a nagy szél, eső behatása ellen a jég kellőleg meg legyen védve. Ily módon hosszú ideig nagyobb költség nélkül el lehet tartani a jeget.

Az elhullott állati testeket sok helyen a gyümölcsfák alá szokták elásni, hogy ezáltal megtrágyáztassanak és jobban termökké legyenek; ez eljárás nagyon téves hiten alapszik, minthogy a rohadásnak indult testből különféle gázok és penészgombák fejlődnek, melyek a meleget fokozzák s ezáltal igen gyakran a fa gyökerei megrohadsanak és penészt kapnak; mitől végre a fa leveleinek sárgulása és a fának elromlása, sok esetben pedig a fának elpusztulása is bekövetkezik. Célszerűbb azokat komposzt-trágya közé eltakarítani, hol a kezelés által csakis a jó tápanyagok maradnak vissza, a rosszak pedig idővel elpárolognak.

Jó bőrkenőcs. Vadászoknak és más személyeknek; a kiknek sokat kell vízben és hóban járni, egy német lap a következő kenőcsöt ajánlja, mely a lábat minden nedvességtől megvédi. Gyenge tűznél olvassunk föl sárga viaszt, fehér szurkot, halzsirt és lenmagolajat, úgy, hogy mindegyikből egyenlő súlyrészt veszünk s olvasztás alatt jól megkeverjük. Bagariabőr-ciszma vagy czipő kenésére nem szükséges mást semmit sem hozzá tenni, de ha fényesített bőrt akarunk vele bekenni, vegyünk annyi pulverizált kormot hozzá, míg a kívánt fekete szint nem nyertük. A korom hozzákeverésének

akkor kell történni, mikor a zsiradékok még folyó állapotban vannak. Természetes, hogy e kenőcs bármely bőrre kenve, azt vízázhatatlanná teszi.

Tauffer Ferencz utóda mag- és növénykereskedésének lapunk jelen számához mellékelt főárjegyzékét, olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Piaczi értesítő.

Budapesti gabonatözsde. Legújabb jelentés. Kinálat mérsékelt; kereslet gyenge. Buza 7—81 kg. 8 frt 05 kr.—8 frt 65 kr. Rozs új 70—72 kg. 7 frt 25 kr.—7 frt 40 kr. Árpa 60—66 kg. 6 frt 70 kr.—8 frt 75 kr. Zab új 39—41 kg. 6 frt 90 kr.—7 frt 20 kr. Tengeri 73—75 kg. 6 frt 10 kr.—6 frt 20 kr. Köles 7 frt 40 kr.—7 frt 75 kr. N.-Várad. Február 10. Tiszta buza 5 frt 85 kr. Elegybuza 5 frt 16 kr. Rozs 4 frt 95 kr. Zab 3 frt 14 kr. Törökbuza 4 frt 65 kr. hlként. Széna kötetlen 2 frt 80 kr. Alomszalma 1 frt 50 kr. mmként. Marhahus 48 kr. kg.

Állatvásárok.

Kolozsvár. Heti állatvásár. 1891. febr. 11., 12. Ló felhajtattott mintegy 25 drb; eladatott 3 drb. Szarvasmarha felhajtattott m. e. 300 drb; eladatott 123 drb. Juh felhajtattott m. e. 30 drb; eladatott 2 drb. Sertés felhajtattott m. e. 600 drb; eladatott 246 drb.

Debreczen. Heti állatvásár 1891. febr. 9, 10. (Eredeti tudósítás.) Szarvasmarha felhajtattott 1280 drb; eladatott 493 drb Ló felhajtattott 690 drb; eladatott 130 drb. Sertés felhajtattott 2500 drb, eladatott 1203 drb. Árka: Egy pár hizott ökör 240—300 frt. Egy pár hizott tehén 140—200 frt. Egy pár első rendű jármás ökör 250—400 frt. Egy pár második rendű jármás ökör 180—220 frt. Egy pár harmad rendű jármás ökör 140—180 frt. Egy pár negyedfü tinó 80—140 frt. Egy pár harmadfü tinó 60—100 frt. Egy pár rugott borju 30—60 frt. Egy drb bika 60—180 frt. Egy drb igás ló 100—180 frt. Egy pár sovány sertés (1 éves) 20—25 frt. Egy pár sovány sertés (2 éves) 30—35 Kóvér sertés kgrammonként 40—43 kr.

Budapest-kőbányai sertésvásár. 1891. február 6. Heti üzlet — csökkenő árak mellett — lanyha. Heti átlag árak: magyar válogatott áru 260—360 kg. nehéz, 46—46½ kr; 180—260 kg. nehéz 45—46 kr; öreg 300 kg. tuli 41—45 kr; vidéki sertés 43½—44½ kr; szerb 42—44 kr. tiszta kgrammonként. Páronként 45 kg. ételsúly levonás és 4% engedmény. E l e s é g á r a k : Tengeri új 6 frt 30 kr; árpa 7 frt 25 kr. Kőbányán átvive

Erdélyi piacok.

Kolozsvár, 1891. február 12. Tisztabuza 7 frt—7 frt 60 kr. Rozs 6 frt 10 kr.—6 frt 30 kr. Törökbuza 5 frt 50 kr—5 frt 60 kr Zab 6 frt—6 frt 20 kr. Széna 2 frt 50 kr Alomszalma 1 frt 40 kr. mmként. Marhahus 40 kr. kg.

A piaczi cikkek	Mérték	Brassó	Csiksereda	Deés	Dicső-Szent-Márton	Érzsébet-város	Fogarás	Gy.-Szent-Niklós
Tiszta buza	hl.	660	650	760	550	600	600	650
Elegy buza	"	450	625	680	400	500	550	—
Rozs	"	420	450	520	400	450	380	450
Árpa	"	400	425	—	—	—	—	425
Zab	"	260	200	360	275	300	240	225
Törökbuza	"	420	450	480	350	400	380	475
Széna	q.	170	250	360	300	250	230	306
Szalma	"	70	70	180	180	120	140	86
Túzifa	km	260	200	180	340	220	200	180
Marhahus	kg.	40	30	36	36	36	36	32
Február		6	4	3	4	7	6	7

A piaczi cikkek	Mérték	Fehérvár	Érdi-Vásárhely	Maros-Vásárhely	Medgyes	Nagy-Enyed	Nagy-Szeben	Szegvár
Tiszta buza	hl.	—	660	747	575	600	590	630
Elegy buza	"	—	—	—	440	500	490	440
Rozs	"	—	400	600	390	400	420	430
Árpa	"	—	330	—	—	—	—	—
Zab	"	—	240	624	250	300	250	250
Törökbuza	"	—	440	510	365	420	400	370
Széna	q.	—	350	200	130	450	160	150
Szalma	"	—	100	150	75	240	120	110
Túzifa	km	—	260	300	250	220	325	230
Marhahus	kg.	—	32	42	40	36	44	40
Február		—	5	12	12	12	6	5

A piaczi cikkek	Mérték	Sepsi-Szent-György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székely-Udvarhely	Sz.-Somlyó	Torda
Tiszta buza	hl.	620	580	600	650	600	—	600
Elegy buza	"	550	520	500	600	475	—	400
Rozs	"	390	440	435	550	440	—	400
Árpa	"	350	380	360	—	—	—	—
Zab	"	225	270	245	325	190	—	300
Törökbuza	"	420	400	390	450	410	—	380
Széna	q.	400	220	200	250	200	—	300
Szalma	"	150	160	120	175	100	—	30
Túzifa	km.	160	180	260	180	240	—	225
Marhahus	kg.	36	40	36	36	36	—	36
Február		9	9	5	7	10	—	7

Szerkesztői üzenet.

R. J urnak Ada. Szíves küldeményét vettük és a mint sorát ejthetjük, fölhasználjuk. Levélben többet. Adig is szíves üdvözlét.

Felelős szerkesztő és kiadó: Sz. Szakáts Péter.

OLCSÓ KIS HIRDETÉSEK.

Csak azon levelekre adatik válasz, melyekhez az erre szükséges postabélyeg vagy levelező-lap mellékeltek.

Minden szó egyszeri közlése 1 kr; vastag betűkkel szedve 2 kr. Ha a hirdető fél címe is közölve lesz, a hirdetési díjon kívül minden megjelenésnél még 30 kr. bélyegilleték jár.

E rovaton csupán termelők és állást adók vagy keresők hirdetései közölhetnek de csak az esetben, ha a hirdetésért járó illeték előre beküldetik. Kisebb összeg postabélyegeken is beküldhető.

Alkalmazást keres.

A kolozs-monostori gazdasági tanintézetet sikerrel végzett és több évi gyakorlattal bíró gazdaságkezelő gazdatiszti állást keres. Címe P. K. jegy alatt megtudható a kiadóhivatalban.

Betöltendő

Számadó kondász kerestetik fo-

lyó évi Szt-György naptól egy nagy sertés tenyésztéssel bíró gazdaságba. Tudakozódhatni U. Á. jegy alatt a kiadóhivatalban.

Eladás és vétel

Kerestetik árpa és zab vetőmag mintegy 20—20 métermáza. Ajánlatok a faj és az ár jelzésével

P. jegy alatt a kiadóhivatalba intézendők.

Bécs 1890. állami aranyérem.

Arankamentes löhermag, nagyszemű, magkereskedői módon tisztítva, 10 holdra 100 kiló, zsákkal ötvenkét frt; ½ holdra 5 kilós postacsomag három frt utánvétellel

szemben kapható Gróf Teleky Arvéd drassói uradalmában, u. p. Szerdahely.

Haszonbérletre kerestetik egy 5—600 holdas birtok. Tudakozódhatni N. D. jegy alatt a kiadóhiv.

Eladó:

Homoród-Hévizen gr. Haller Já-

nosnál nagyobb quantum fehér gyalogpaszuly vetőmag 100 kilónként loco Homoród p. u. 8 frt; továbbá 3 drb 2 éves fehér tenyészbika és 10 drb egy éves Lovasi-fajta tenyészkan.

Négy jókarban levő gözcséplő-garnitúra teljes felszereléssel eladó. Tudakozódhatni B. P. jegy alatt a kiadóhivatalban.

Az „ERDELYI GAZDA“ részére

HIRDETÉSEK

a legolcsóbban számítva fölvetetnek

a kiadóhivatalban.

Nemesített székely törökbuza.

Eredeti vetőmag.

A budapesti kiállításon nagy érmet; a bécsi kiállításon első díjat: állami aranyérmet; a brüsszeli kiállításon legfőbb kitüntetés: diszoklevelet nyert. A kolozsmonostori kir gazdasági tanintézetnek 1890 évi összehasonlító kísérlete szerint egy kata-ztralls holdon 2440 liter szemtermést adott, míg a hasonló viszonyok között termelt cinquantino termése csak 1920 liter volt. Tehát 1 holdról 122½ veka termés, mely ezen nagy többlet mellett 16 nappal előbb megért, mint a cinquantino. Ezen nemesített tengerinek eredeti vetőmagva kizárólag Szent-Királyi Árpádnál kapható, Székely-Udvarhelyen, ki megkeresésre bérmentve küld leírását, árjegyzékét és minden megrendelőnek nyomatott mivélési utasítást 24. (2—3.)

Uj építési vállalkozás!!!

Alul megnevezettek szives értésére adjuk a n. é. közönségnek, miszerint minden *az építési vállalkozás* keretébe eső vállalatok keresztül vitelét teljesítjük.

Felvállaljuk a legegyszerűbbtől a *legujabb styl szerint építendő épületek elkészítését*, a csak lehető mérsékelt ár mellett; egyszersmint főtörekvésünk lévén megrendelőink teljes megelégedését a magunk számára megszerezni.

Szerzett képességeink és tapasztalataink az igen tisztelt építendő közönség szives megbízásainak megtételét reményleni engedik.

Üzleti megkeresések Széchenyi-tér 20 szám alatti irodahelységünkben intéztetnek el.

Alázatos szolgálói:

Rác Lajos és Társa
építési vállalkozók.

21. (2-5.)

Pontosság, felelősség mellett.

Hutflesz Károly Kolozsvártt.

Legelőnyösebben vesz és elad

értékpapirokat, részvényeket, elsőbbségi kötvényeket, zálogleveket, ércpénzeket és idegen pénznemeket.

Kiállít utalványokat (Chegues)

és eszközöl fizetéseket a *külföld* bármely piacára.

Ajánlkozik minden beföldi papir kamatszelveit az esedékesség előtt nyolcz napon belül *díjmentesen* beváltani, kihuzott sorsjegyek és sorsolt értékpapírok *legolcsóbb leszámitolására* és minden a bank- és váltó-üzleti szakmába vágó üzletek eszközzésére felvilágosítást szivesen és *díjmentesen* ad.

A regále-kötvényekre szóló három évi kamatszelvevel ellátott járadék-szelveit *a legmagasabb* árban fizeti.

(12.) (5-5)

HUTFLESZ KAROLY Kolozsvártt.

ORIOLO és ENDSTRASSER

ÉPÍTÉSZEK TÁRSAS ÜZLETE

Kolozsvárt, Bel-hidutca 7. szám.

26. (1-5)

Elvállal minden

az építészet körébe vágó tervezés és kiviteli mivelet keresztül vitelét

jutányos árban és solid kivitelben.

CLAUSER ADOLF

legelső kolozsvári légszesz- és mü vízvezeték-szerelő műhelye
kül-királyutca 5. sz. Kolozsvárt.

Van szerencsem a helyi, mint a vidéki n. é. közönséget értesíteni, hogy több év folytán a bel- és külföld legnagyobb városában, mint tanult bádgos, magamat a *légszesz- és mü vízvezetési* felszerelésre alaposan kiképeztem és magamnak e szakmába ötödik év óta itthon egy műhelyt rendeztem be, a hol kizárólag csakis e szakma munkákat eszközölök és lehető jutányos árban felvállalok; az itt elősorolt munkákat:

Szerelök mindennemü légszesz-vezetéseket és ahhoz tartozó világító-, melegítő- és főző-tárgyakat Teljes köz- és magán mü vízvezeteket, városi, gazdasági, gyári tűzbiztonsági és magánvízvezetéseket. Teljes köz- és magán-fürdőket, gőzfürdőket, vízjógyintézeteket, zuhany-fürdőket és ezekhez minden szerkezeti vízszállító-gépeket gőz-, állat- és emberi erővel.

Továbbá minden szerkezeti műkutszivattyukat és tűzfecskendőket, szökőkutakat, falban és föld alatti csatornázásokat, csövezetéseket szerelök öntött vas, vontvas, ólom (belül ónozott) és kőagyag-csövekből. Szagtalan ürszékeket, vizelőket mozgatókat és kiöntőket. Eszközölök mindennemü szakmához tartozó műszaki munkákat szeszgyárak, vegyészeti gárák, gyertya-szappan gváraknál stb. előforduló munkákat. Hengerólm kibéreléseket és horganylemez-munkákat. Készítek minden alakú fürdő-eszközöket (fürdő-kádakat).

Minden szerkezeti vízmelegítő készüléket, vízihűtő- és tisztító-eszközöket. Szellőztetőket. Szerelök köz- és magán villamos jelzőket, tűz-elzőket, számjelzőket, távbeszélőket és villámhárítókat.

Városi vagy magán nagyobb vízvezetéseknél, a hol az anyag házilag szerzettetik be, a műszaki kivitel elvállalom. Minden itt elősorolt munkákat a magam személyes működésén mellett eszközölök és tényleg az előhaladás műszaki igényeknek megfelelően teljes felelősségem mellett eszközölök.

Több nagyobb helyi és vidéki vízvezetéseket eszközöltem, a melyek után elismerésben részesültem. — (Városi vízvezetésektől magánházakban bevezetéseket ólom-, belül olmozott csövekből a bécsi Hochquellenleitung-rendszere szerint eszközölök.)

11. (3-5)

UJ BANK- ÉS PÉNZVÁLTÓ-ÜZLET KOLozsvÁRT.

Van szerencsem a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy Kolozsvárt, bel-középutca 10. sz. a. (Minorita-épületben)

FOLLY VICTOR

váltótörvényszékieleg bejegyzett czég alatt

bank- és pénzváltó-üzletet

nyitottam a következő üzletkörökkel:

Értékpapírok, arany és ezüst pénznemek és külföldi bankjegyek vétele és eladása.

Kisorsolt értékpapírok és mindennemü kamatszelvek beváltása. Nyeremények leszámitolása és értékpapíroknak új szelvekkel való ellátása.

Utalványok kiállítása a külföldre bármely értékben. — Igérvények elárúsítása.

Midőn vállalatomat a t. cz. közönség szives figyelmébe ajánlani bátorodom, egyszersmint kijelentem, hogy e téren való hosszas működésem, továbbá ugy a kolozsvári, mint a felső pénzüzetekkel fenntartott széles körű és előnyös összeköttetésem azon kellemes helyzetbe hoznak, hogy t. megbízóimnak mindenkor a legnagyobb előnyöket biztosíthatom.

Értékpapírok és sorsjegyek kisorsolási utánnézését díjmentesen eszközölöm és készséggel szolgálok minden a banküzlet körébe vágó felvilágosítással

(2.) (7-52.)

Kiváló tisztelettel **FOLLY VICTOR.**

Alapított 1858-ban.

Ő cs. és kir. fensége József főherczeg udv szállítója

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang- és ércöntődéje

25. (1-30.)

Kolozsvártt, belmonostor-utca 12. szám.

Ajánlja gyártmányait, mint magyar különlegességet

KUTAKBAN

és mindennemü

szivattyukban, tüzi- és kerti fecskendőkben.

Ajánlkozik

köz- és magán-fürdők

felszerelésére,

szagmentes ürszékek

felállítására.

Elvállal

teljes vízvezetékek

és csatornázások

berendezését, városok, földbirtokosok és magánzók részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett.

minden vizimüvi munka

gyors és pontos kivitelre

Képes árlapok és részletes költségtervezetek kívánatra díjmentesen küldetnek.

Egyetlen belföldi

szivattyu-gyár!

REGALE

KARTALANÍTÁSI KÖTVÉNYEKET,

valamint

ilyenekre szóló és két évi kamatszelvénnyel ellátott

UTALVÁNYOKAT

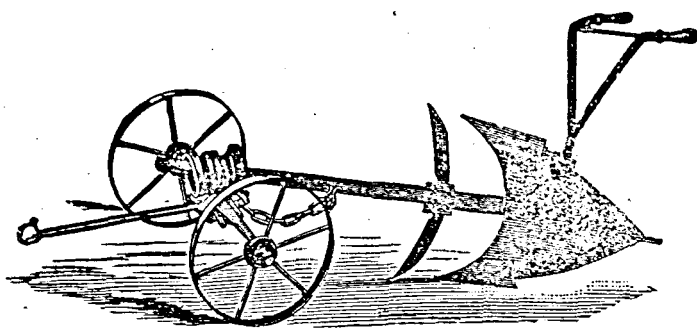
a hivatalos árfolyam alapján a legmagasabb árrban fizetem.

Együttal bátor vagyok figyelmeztetni, hogy az 1891. év folyamán a forgalomban levő 5%-os magyar papíráradék-kötvényeknek egy részén az utolsó szelvény kerül beváltásra. Ennek esedékessége után csupán a szelvény-utalványok benyújtása ellenében, új szelvény-ívek fognak kiadni, melyeknek beszerzését készséggel közvetítem.

Folly Victor

bank- és pénzváltó üzlete Kolozsvárt.

(18.) (4-49)

Simonffy István egyes váltó vagy hegyi ekéje.

(7) **SIMONFFY ISTVÁN** (7-52.)

gazdasági gépgyára, vas- és fémöntődéje
Kolozsvárt, kultorda-utca 48. sz.

Elvállal kijavításra mindennemű gépeket.

Elfogad megrendeléseket gőzgépek, gőszivattyúk, zúzógépek, malom-szerkezetek, kút és vízvezetékek elkészítésére.

Készletet tart saját gyártmányaiból, nevezetesen egyes, kettős és három horozás ekék és taligák új szerkezetű váltó- vagy hegyi ekék és boronákból, továbbá kézi és járgányos cséplőgépek, szelelő rosták, kukoricza-morzsolók, szőlő-zuzók, horsajtók és több más gépekből, melyeket a nagyérdemű közönség bérbes figyelmebe ajánl.

Készítményei jóságáért és használhatóságáért felelősséget vállal
Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek

ASTRALINE.

(13.) ezen kitűnő minőségű (5-5.)

„biztonsági petroleum“

mindennemű lámpában, anélkül, hogy ennek „égő“-je megváltoznék, gyönyörű fényvel ég.

Az Astraline nem füstöl és nem kellemetlen szaga.

Ezen biztonsági petroleum gyújtópontja 70° C., mi tekintettel arra, hogy a közönséges petroleum 28° C., az ugynevezett császárólaj pedig 45° C. gyúlad meg, rendkívül tetemes.

Az Astraline felrobbanásának eshetősége teljesen ki van zárva; miről akként lehet meggyőződni, hogy meggyújtott közönséges petroleum Astralineval előlrható

Habár az Astraline ára a közönséges petroleum árát túlhaladja is, takarékoság szempontjából is előnyös az Astraline használata, mert egyforma nagyságú lámpákban egyenlő időtartamban kevesebb kell az Astralineből, mint a közönséges petroleumból.

Ezen előnyök miatt az Astraline használata ma már általános.

Kizárólagos raktár: **Hutflesz Károlynál** Kolozsvárt.

(9.) „LÖVYTUS“ FAVIASZ. (7-52.)

A hazai kertészetekben ma már kizárólag csak is ezt használják gyümölcsfák, rózsatövek nemesítésére, beteg fák gyógyítására Napon nem olvad, hidegnek, esőnek ellentáll, bogarak nem bántják, a fát teljesen fedi, levegő nem hatol át rajta. Kapható az „I. erdélyi szab. vegyészeti gyárban“ és **Taufner Ferencz** utódánál Kolozsvárt.

500 grammos doboz ára frt 1.30
300 „ „ „ „ „ 85
150 „ „ „ „ „ 45

Elismerő levelek küldettek több hazai és ausztriai gazd. akadémiák és szőlészeti iskolák, magán kertészeti és f. iskolák által. Kiténtetve lett a bécsi, gráci, kolozsvári kiállításon arany-éremmel. Aradon kiállítási éremmel.

kiállításon dícsérő-oklevéllel, a juttichi kiállításon arany-éremmel. Aradon kiállítási éremmel.

Regaleváltság-kötvényeket,

15. illetőleg (4-20.)

UTALVÁNYOKAT

legmagasabb áron vásárol a

Kolozsvári Kereskedelmi Bank.

VII. és XII. csoport.

FISCHER és HEIDLBERG

ezelőtt **Weil és Fischer**

vegyészeti kátrány-termékek, karbolsav karbolsavas mész, karbol-oleum, kőfedélemex és facement-tetőzés

GYÁRA.

Budapesten, külső soroksári-út 9607

CARBOL-OLEUM

legolcsóbb dióbarna színű fatelitő sze zszindelytetőkre, kerítésekre és gazdasági es közökre, melynek használata folytán elpuszthatatlan tartósságot nyer a fa, a mázoló akárki végezheti

A carbol-oleum ára:

hordókban 100-200 kgrmíg ...	17 kr
100 kgr. kisebb edényekben ...	19 „
5-10 kgr. próbaküldemények bado szelenczében ...	22 „

Ajánlja egyszersmind vörös, zöld és pala barna kátrány-festéket zszindelytetők mázolására

Gyártmányaikról árjegyzéket és használati utasításokat ingyen és bérmentve küldenek.

Ügynökök megfelelő %-ban részesülnek.

GANZ ÉS TÁRSA

VASÖNTŐ- ÉS GÉPGYÁR-RÉSZVENYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN. 20. (1-15.)

Ajánlják:

Kéregöntetű kerekek és kéregöntetű keresztetések. Hengerszékek kéregöntetű hengerekkel.

Turbinák, transmissiók (erőátvittelek), zsilipek és csővezetékek.

Vasuti műhelyek, gyárak és malmok teljes berendezése. Különböző építési és gépészeti munkák.

Vasuti kocsik, fordító korongok.

Elektromos világítási berendezés nagyobb távolságokra is, melyek segítségével építés és egyéb gazdasági munkák éjnek idején is végezhetők.

Gázmotorok, álló vagy fekvő, egy vagy két hengerrrel.